

Agendapunt : 05.
Voorstelnummer : 04-025
Raadsvergadering : 24 april 2014
Naam opsteller : Laureen Hulskamp
Informatie op te vragen bij : Laureen Hulskamp
Portefeuillehouders : J. Mesu

Onderwerp: Juridische vorm inkoop samenwerking Jeugdzorg en Begeleiding Awbz

Aan de raad,

Beslispunt: Toestemming te verlenen aan de colleges van burgemeester en wethouders en burgemeesters om de "Centrumregeling ambtelijke samenwerking Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft-De Rijp, Heiloo, Heerhugowaard, Langedijk en Schermer ten behoeve van inkoop gedecentraliseerde diensten Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en Jeugdzorg voor het jaar 2015" te treffen

1. Waar gaat dit voorstel over?

De acht gemeenten van de regio Alkmaar hebben in mei en juni 2013 besloten een congruent samenwerkingsverband te vormen voor de voorbereiding en uitvoering van de 3 Decentralisaties in het sociaal domein. De congruentie vereist onder andere dat de gemeentebesturen een juridische vorm kiezen voor de samenwerking. Uw raad heeft in 6 maart 2014 de notitie "Gefaseerde invulling congruent samenwerkingsverband" vastgesteld. Daarmee heeft u onder meer besloten om eerst de inkoop samenwerking 2015 juridisch vast te leggen, en op een later moment de samenwerking bij de uitvoering van de 3D. Daarnaast heeft u besloten om voor de inkoop samenwerking 2015 een "lichte" juridische vorm te kiezen. U heeft daarbij geen wensen en bedenkingen geuit die de voorgestelde lijn voor de inkoop samenwerking 2015 in de weg staan.

Als vervolg op deze besluiten liggen nu voor een centrumregeling conform artikel 8, lid 3 Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) en een Dienstverleningsovereenkomst.

De centrumregeling is een van de lichtere publiekrechtelijke samenwerkingsvormen. Het college van burgemeester en wethouder is bevoegd een gemeenschappelijke regeling te treffen, echter pas nadat u daartoe toestemming heeft verleend.

Bevoegdheden raad

De raad is bevoegd en verantwoordelijk om de aanvraag voor deelname aan deze centrumregeling te beoordelen. Gegeven de eigen verantwoordelijkheid van het college voor de eigen taken en bevoegdheden, vraagt deze beoordeling een zekere terughoudendheid. Een raad kan toestemming slechts onthouden als zij van mening is dat de regeling in strijd is met het recht of algemeen belang. Van strijd met het algemeen belang is sprake als de raad meent dat het ondoelmatig is om ten aanzien van de desbetreffende belangen samen te werken met andere gemeenten of dat de raad meent dat de bevoegdheid zich niet leent voor gezamenlijke behartiging. De plicht tot een zekere terughoudende beoordeling van de aanvraag impliceert dat de raad alleen tot strijd met het algemeen belang kan oordelen als de bezwaren tegen de samenwerking zwaarwegend zijn.

Advies

Gezien uw voorgaande besluiten lijkt dit niet het geval. In tegendeel zelfs. U heeft vastgesteld dat bundeling van krachten, in elk geval voor de gezamenlijke inkoop van zorg 2015, de juiste manier is om de gemeentelijke uitvoering van de nieuwe zorgtaken veilig te stellen.

Mocht een raad haar toestemming willen onthouden dan betekent dit dat de betrokken gemeente zelfstandig zorgtaken moet inkopen of op het laatste moment zich zal moeten aansluiten bij een ander samenwerkingsverband. Beide opties zijn niet wenselijk. Immers samenwerking is in elk geval voor jeugdzorg verplicht, de wetgever eist van gemeenten sommige producten bovenlokaal in te kopen. Om zorgcontinuïteit voor het kalenderjaar 2015 veilig te stellen en aan het overgangsrecht te voldoen is ook bij de gedecentraliseerde Awbz-taken gezamenlijke inkoop nodig, evenals dat nu al gebeurt bij de inkoop van wmo-taken en gezamenlijk vervoer. Aansluiten bij een ander verband is ook niet wenselijk, er is dan geen sprake meer van congruent samenwerken.

Mocht een raad van een of van enkele gemeenten geen toestemming verlenen, heeft dat geen gevolgen voor de gemeenschappelijke regeling, in die zin dat de regeling niet tot stand komt. De gemeenschappelijke regeling wordt namelijk niet aangegaan onder de (opschortende) voorwaarde dat alle (beoogde) deelnemende gemeente(raden) akkoord gaan. Het onthouden van toestemming heeft tot gevolg dat het college van die betreffende gemeente niet kan toetreden tot de regeling.

Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken? Welke andere alternatieven zijn er?

Uw raad zou nog kunnen overwegen om de inkoop voor de AWBZ en de Jeugdzorg alleen met de BUCH gemeenten te organiseren. Dit alternatief is gezien een aantal risico's niet wenselijk of aan te raden. Deze risico's worden hieronder uiteen gezet.

De volgende risico's kleven aan "het op knippen" van de inkoop samenwerking 2015

Tijdverlies: "optuigen" van het besluitvormingsproces over inkoop samenwerking in twee verschillende samenwerkingsverbanden vergt, hoe dan ook, extra tijd. De collegebesluiten over een samenwerkingsvorm moeten voor de verkiezingen worden genomen. De raden moeten vervolgens toestemming verlenen aan colleges om een regeling te treffen. Als dat later dan mei gebeurt, zitten ambtelijke onderhandelaars zonder "bestuurlijke dekking" (mandaat) aan de onderhandelingstafel dit is absoluut onwenselijk.

Onderhandelingsverlies: op het eerste gezicht lijken de aanbieders belang te hebben bij zoveel mogelijk gedeeld opdrachtgeverschap. Deze medaille heeft echter een andere kant. Hoe meer verschillende gemeenten of gemeentelijke samenwerkingsverbanden afzonderlijk onderhandelen hoe dominanter de (grote) zorgaanbieders zijn, alleen al vanwege hun betere informatiepositie. Ze zouden een dief van hun eigen portemonnee zij als zij daar geen gebruik van zouden maken.

Hogere kosten: Doordat de aanbieders alle stappen twee keer moeten nemen (overleggen, voorstellen doen etc.) stijgen de transactiekosten. Die zullen, hoe dan ook, aan de gemeenten worden doorberekend.

Financiële risico's: opknippen in twee regio's vergroot de financiële risico's ten aanzien van regionale en bovenregionale inkoop naar alle waarschijnlijkheid. Over harde gegevens en een scherpe analyse in dat verband beschikken we nog niet. Maar het is een kwestie van common sense dat dure trajecten in combinatie met onvoorspelbaar optreden van de noodzaak voor dergelijke trajecten voor kleinere gemeenten/ samenwerkingsverbanden principieel een groter risico vormen. Dat geldt te meer in een situatie waarin de gemeente nog geen ervaring heeft met deze zorgvorm (zoals bij jeugdzorg).

Transitiearrangementen: de regio Alkmaar heeft een transitiearrangement Jeugd op- en vastgesteld met afspraken voor 2015. Opknippen van de samenwerking vereist in elk geval

aandacht en tijd om de gevolgen daarvan in kaart te brengen, zoals mogelijk de noodzaak om het transitiearrangement open te breken en wat dat betekent voor de relatie met Bureau Jeugdzorg, de gecertificeerde instellingen, de overige zorgaanbieders en de regio Westfriesland.

Bovenregionale afspraken: tot nu toe zijn de regio's Alkmaar en Westfriesland samen opgetrokken bij de afspraken over Jeugdzorg voor 2015. Een opsplitsing van de regio Alkmaar kan gevolgen hebben voor deze samenwerking. Twee nieuwe samenwerkingsverbanden zullen dan duidelijk moeten maken hoe zij voorkomen dat de opsplitsing vertragend of anderszins hinderlijk uitwerkt. Daarnaast vergen de samenwerking met de justitieketen, AMHK en het gedwongen kader opnieuw aandacht in een veranderde context van twee samenwerkingsverbanden.

In hoeverre past deze besluitvorming bij de visie op de integrale toegang van de gemeente Bergen, Castricum en Heiloo?

Gezien het feit dat het maar om één jaar gaat (kalenderjaar 2015) en een groot deel van de in te kopen zorg al vast ligt en het feit dat de gemeente Alkmaar al eerder als centrumgemeente voor onze regio heeft opgetreden lijkt deze werkwijze de meest efficiënte en pragmatische oplossing in de tijdsperiode waarin de inkoop voor het kalenderjaar 2015 gerealiseerd moet worden.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

- collegebevoegdheid:
- raadsbevoegdheid:
- opiniërend:
- kaderstellend:
- maatschappelijk urgent:
- budgetrecht:
- anders, nl.:

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

Regionale samenwerking

- vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling:
- is onderwerp van onderzoek met gemeenten:
- wordt nog niet onderzocht, biedt wel mogelijkheden omdat:
- komt hier niet voor in aanmerking omdat:

Burgerparticipatie: nvt

Externe communicatie : nvt

Extern overleg gevoerd met :

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

Staat in het raadsvoorstel beschreven

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

-

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

Geen extra middelen, de kosten van de decentralisaties zijn en worden kosten neutraal in de begroting opgenomen.

8. Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?

Gevolg van de raadsbesluiten inzake de congruente samenwerking met de acht gemeenten in de regio Alkmaar.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit Juridische vorm inkoopsamenwerking Jeugdzorg en begeleiding Awbz
2. Inkoopsamenwerking 2015 Jeugdzorg en Begeleiding Awbz (samenvatting)
3. Concept centrumregeling ambtelijke samenwerking

Bergen, 18 maart 2014

College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman,
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester